

FESTSPILLENE
I BERGEN

GRIEGHALLEN

SØNDAG 04. JUNI KL 19:30

Mozart. Life, Love & Lust

BERGEN
INTERNATIONAL
FESTIVAL

24. MAI — 07. JUNI
2017

BALANSEKUNST

I DNV GL er vi opptatt av sikkerhet, kvalitet og integritet. Våre ansatte jobber hver dag mot et felles mål: En sikker og bærekraftig fremtid. Vår rolle består ofte i å balansere næringslivets og samfunnets interesser – i hele verden. Vi kaller det balansekunst.

Vårt samarbeid med Festspillene, en av Norges ypperste og mest internasjonale kulturinstitusjoner, understøtter nettopp denne forpliktelsen overfor samfunnet. For kultur og samfunn går hånd i hånd.

Derfor er vi stolt hovedsamarbeidspartner for Festspillene i Bergen.

Lær mer om oss på www.dnvgl.com

Mozart. Life, Love & Lust

GRIEGHALLEN, GRIEGSALEN

Søndag 04. juni kl 19:30
Sunday 04 June at 19:30

Varighet: 2 t 10 min inkl. pause
Duration: 2:10 including interval

B'Rock Orchestra

René Jacobs dirigent *conductor*

Mari Eriksmoen sopran *soprano*

Johannes Weisser baryton *baritone*

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Fra Figaros bryllup *From Le nozze di Figaro*
(Lorenzo Da Ponte), K.492

Overture

Første akt, scene 1 og 2 *Act I, scenes 1 and 2*
Figaro, Susanna: «Cinque, dieci, venti trenta»,
«Se a caso, madama»

Figaro, Cavatina: «Se vuoi ballare»

Fra Symfoni nr. 40 i g-moll *From Symphony No. 40*
in G minor, K.550

1. Molto Allegro

Fra Figaros bryllup *From Le nozze di Figaro*
(Lorenzo Da Ponte), K.492

Første akt *Act I*, scene 5

Cherubino, aria: «Non so più cosa son, cosa faccio»

Fra Symfoni nr. 40 i g-moll *From Symphony No. 40*
in G minor, K.550.

2. Andante con moto

Fra Figaros bryllup *From Le nozze di Figaro*
(Lorenzo Da Ponte), K.492

Andre akt *Act II*, scene 2

Cherubino, arietta: «Voi che sapete»

Første akt *Act I*, scene 8

Figaro, recitative: «Ehi capitano a me pure la mano»

Figaro, aria: «Non più andrai farfallone amoroso»

Pause *Interval*

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Fra Figaros bryllup *From Le nozze di Figaro*

(Lorenzo Da Ponte), K.492

Tredje akt, scene 2 og 4 *Act III, scenes 2 and 4*

Susanna: «Signor ... la vostra sposa ...»

Susanna og Grev Almaviva *Susanna and the Count Almaviva, duet*: «Crudell! Perché finora»

Almaviva, recitative accompagnato: «Hai gia vinta la causa!» og aria «Vèdro mentre io sospiro»

Susanna: «Hai gia vinta la causa»

Fra Symfoni nr. 41 i C-dur *From Symphony No. 41*

in C major «Jupiter» K.551

1. Allegro vivace

Aria «Un bacio di mano» K.541, skrevet som et mellomspill i

written as an "Einlage" in Pasquale Anfossis (1727–1797) opera

«Le gelosie fortunate» for bass og orkester,

sitert i Jupiter-symfonien for bass and orchestra, quoted in the *Jupiter-Symphony*.

Fra Symfoni nr. 41 i C-dur *From Symphony No. 41*

in C major, K.551 «Jupiter»

2. Andante cantabile

Fra Tryllefløyten *From Die Zauberflöte*, K.620

Andre akt *Act II*, scene 18

Pamina, aria: «Ach ich fühl's, es ist verschwunden»

Første akt *Act I*, scene 14

Pamina, Papageno, duet: «Bei Männern, welche Liebe fühlen»

Fra Symfoni nr. 41 i C-dur *From Symphony No. 41 in C major*,

K.551, «Jupiter»

4. Molto allegro

Introduksjon ved Torleif Torgersen i Grieghallens foajé kl

18:45. *Introduction in Norwegian by Torleif Torgersen in the*

Grieghallen foyer at 18:45.

En verden av stemmer og instrumenter

Vokal- og instrumentalmusikk er ikke adskilte verdener i Mozarts verk. Tvert imot hadde ikke komponisten problemer med å overføre melodier mellom sine operaer og symfonier.

B'Rock og René Jacobs har tidligere vist seg å være det perfekte tandem for Mozarts musikk. Denne gangen har de med seg en talentfull duo av norske sangere: Mari Eriksmoen og Johannes Weisser. Den krystallklare sopranen og uttrykksfulle barytonen blar seg gjennom to av Mozarts operaer, en av de med libretto av den legendariske Lorenzo Da Ponte. Resultatet er en både rørende og rampete antologi av arier og kjærlighetsduetter, med karakterene Papageno, Papagena, Figaro, Cherubino og andre av Mozarts helter. Med deres utvalg fra disse sene verkene som Jupiter-symfonien, viser B'Rock hvordan Mozarts avvæpnende cantabile maner selv instrumentalistene til å synge.

– Det originale i denne konserten er at vi blander satser fra symfoniene – altså ikke hele symfonier men kun satser fra dem – med arier fra to operaer. Det var også uvanlig på denne tiden. Ofte ble programmene ekstremt lange når komponistene organiserte sine egne konserter. Det kunne begynne med den første satsen fra en symfoni og slutte med den siste, men i mellom var det arier, kantater, pianokonserter – og det var i tillegg rom for improvisasjon. Ideen bak denne konserten var å blande satser fra symfoniene med noen av Da Pontes arier. Cherubinos første arie i *Figaros bryllup*, for eksempel, minner om den første satsen i den nest siste av Mozarts symfonier i g-moll, sier dirigent René Jacobs.

En annen grunn til å kombinere disse to er at opera hadde blitt symfonisk – det var symfoniske orkester som akkompagnerte operaene. Hver akt avsluttet med ensembler hvor sangernes stemmer og instrumentenes stemmer blandes sammen til en symfoni. Følgende sitat fra E.T.A. Hoffmann beskriver dette på en nydelig måte: «En symfoni er på en måte som en opera for instrumenter.»

One world of voices and instruments

Vocal and instrumental music are not distinct worlds in Mozart's oeuvre. On the contrary, this composer had no problem with transferring melodies between his operas and symphonies.

B'Rock and René Jacobs have previously shown themselves to be the perfect tandem for Mozart's music. This time they provide the power behind a talented duo of young Norwegian singers: Mari Eriksmoen and Johannes Weisser. This crystal-clear soprano and expressive baritone browse through two of Mozart's operas, one of them with libretto by the legendary Lorenzo Da Ponte. The result is a both moving and mischievous anthology of arias and love duets, starring Papageno, Papagena, Figaro, Cherubino and other Mozart heroes. With their selection from such 'late' works as the 'Jupiter' symphony, B'Rock demonstrates how Mozart's disarming cantabile prompts even the instrumentalists to sing.

'What is original in this concert is that we mix movements from symphonies, so not entire symphonies but movements, and arias out of two operas. That was also usual back then. Mostly when composers organised their own concerts, those programs were extremely long. It could start with the first movement of a symphony and end with the last, but in between there were arias, cantatas, piano concertos and there was room for improvisation. The idea for Mozart. Life, Love & Lust was to mix some movements of the symphonies with some arias of the Da Ponte operas. The first aria of Cherubino in Le nozze di Figaro, for example, reminds of the first movement of the second last symphony of Mozart in G minor'; says René Jacobs.

Another reason to combine those two is that opera had become symphonic – a symphonic orchestra accompanied the operas. Every act ended with ensembles where the voices of the singers and the voices of the instruments mix into a symphony. This quotation of E.T.A. Hoffmann describes it beautifully: 'A symphony is in a way like an opera for instruments.'

B'Rock Orchestra ble opprettet i Ghent i 2005, med et ønske om å fornye og foryngre tidligmusikk. B'Rock kombinerer etablerte verk av barokke komponister med det mindre kjente repertoaret fra det 17. og 18. århundre. Orkesteret fokuserer på urfremføringer av ny musikk skrevet for historiske instrumenter, og er kjent for å blande sjangre. B'Rock jobber regelmessig med gjestedirigenter og solister, inkludert René Jacobs, Jérémie Rhorer, Andreas Spering, Bejun Mehta, Alexander Melnikov og mange andre. De samarbeider også ofte med korensembler inkludert RIAS Kammerchor, Collegium Vocale Gent, Nederlands Kammerkoor og Cappella Amsterdam. Orkesteret har blitt invitert til en rekke store konsertsaler og festivaler internasjonalt, inkludert BBC Proms, Concertgebouw Amsterdam, Cité de la Musique Paris, Kölner Philharmonie, Konzerthaus Berlin, Musikfest Bremen, Wigmore Hall, for å nevne noen. B'Rock har utviklet et tett samarbeid med Royal Opera De Munt / La Monnaie i Brussel, deSingel internasjonale arts campus i Antwerpen, Ruhrtriennale i Tyskland og Opera de Rouen i Frankrike.

B'Rock Orchestra was established in Ghent in 2005 with an urge for renewal and rejuvenation in the world of Early Music. B'Rock combines established works by baroque composers with the lesser-known repertoire of the 17th and 18th centuries. The orchestra focuses on giving first performances of new music written with its historic instruments in mind, and has a reputation for cross-genre productions. B'Rock regularly engages prominent guest conductors and soloists such as René Jacobs, Jérémie Rhorer, Andreas Spering, Bejun Mehta, Alexander Melnikov and many others. They also frequently collaborate with such leading choral ensembles as RIAS Kammerchor, Collegium Vocale Ghent, the Nederlands Kammerkoor and Cappella Amsterdam. Internationally, the orchestra has already been invited to numerous major concert halls and festivals, including the BBC Proms, Concertgebouw Amsterdam, Cité de la Musique Paris, Kölner Philharmonie, Konzerthaus Berlin, Musikfest Bremen, Wigmore Hall, to mention a few. B'Rock has developed partnerships with the Royal Opera De Munt/ La Monnaie in Brussels, deSingel international arts campus in Antwerp, the Ruhrtriennale in Germany and the Opera de Rouen in France.

René Jacobs er en flamsk musiker og dirigent. Han begynte karrieren som kontratenor og var på 70- og 80-tallet en av de mest benyttede solistene til et stort repertoar av både kjent og ukjent barokkmusikk. Etter sangkarrieren begynte Jacobs – som også har studert klassisk filologi – på sin karriere som dirigent. Han ble snart etterspurt av spesialistenseblene i repertoar fra

16., 17. og 18. århundre. Som dirigent arbeider han regelmessig med orkestre og ensembler som Concerto Köln, Akademie für Alte Musik Berlin, Nederlands Kammerkoor og Berlins RIAS-Kammerchor, særlig innen sakral musikk og oratorier, både for konserter og opptak. I 1991 ble Jacobs kunstnerisk leder for operaprogrammet ved Festwochen der Alten Musik i Innsbruck. Han underviser også i blant annet barokk sangstil ved Schola Cantorum Basiliensis. Jacobs' versjon av *Figaros bryllup* vant Grammy og ble kåret til årets utgivelse av Gramophone.

René Jacobs is a Belgian musician and conductor. He began his career as a counter-tenor and in the 70's and 80's one of the most used soloists with a broad repertoire of both known and unknown baroque music. After his career as a singer, Jacobs – who has also studied classical philology – began a career as a conductor. He was soon sought-after by specialist ensembles in the repertoire of the 16th, 17th and 18th centuries. As a conductor, he works regularly with orchestras and ensembles including Concerto Köln, Akademie für Alte Musik Berlin, Nederlands Kammerkoor and Berlins RIAS-Kammerchor, especially within sacred music and oratorios, both for concerts and recordings. In 1991, Jacobs became artistic director for the opera programme at Festwochen der Alten Musik in Innsbruck. He also teaches baroque song at Schola Cantorum Basiliensis. Jacobs' edition of Le nozze di Figaro won a Grammy and was voted Album of the Year in Gramophone.

Mari Eriksmoen er utdannet ved Norges musikkhøgskole, ved Conservatoire National Supérieur i Paris og ved Det Kongelige Operaakademi i København, hvor hun ble uteksaminert i 2010. Hun har mottatt en rekke priser, inkludert førstepris i den nasjonale konkurransen for unge sangere i Norge. Mari Eriksmoen debuterte med Den Norske Opera som Adele i

Flaggermusen i en alder av 23. Hun har jobbet med en rekke prominente dirigenter og hatt stor suksess i operahus som Theater an der Wien, Oper Frankfurt, Opéra de Lille, Les Théâtres de la Ville de Luxembourg, Den Kongelige Opera i København og på Festival d'Aix-en-Provence. I juni 2013 debuterte hun på Teatro alla Scala i Milano som Waldvogel i *Siegfried*. Hun har også optrådt som Olympia i *Hoffmans eventyr* med Den Norske Opera & Ballett, Papagena i *Tryllefløyten* på Drottningholm Slottsteater i Stockholm, Servilia i Vivaldi's *Tito Manlio* i Ambronay og i Carl Orff's *Carmina Burana* i Paris.

Mari Eriksmoen studied at the Norwegian Academy of Music, at the Conservatoire National Supérieur in Paris and at the Royal Danish Academy of Opera in Copenhagen, where she graduated in 2010. She has been awarded several prizes, including the 1st Prize in the National Competition for Young Singers in Norway. Mari Eriksmoen made her debut with The Norwegian National Opera & Ballet as Adele in Die Fledermaus at the age of 23. She has worked with a number of prominent conductors and had major successes in opera houses such as Theater an der Wien, Oper Frankfurt, Opéra de Lille, Les Théâtres de la Ville de Luxembourg, The Royal Danish Opera and at Festival d'Aix-en-Provence. In 2013 she made her debut at Teatro alla Scala in Milan as Waldvogel in Siegfried. Other performances include Olympia in The Tales of Hoffman at the Norwegian National Opera, Papagena in Die Zauberflöte at the Drottningholm Palace Theatre in Stockholm, Servilia in Vivaldi's Tito Manlio in Ambronay and Orff's Carmina Burana in Paris.

Foto: Yann Bougaran

Johannes Weisser er en aktiv konsertsanger og Lied-tolker. Han opptrer jevnlig med pianister som Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse og Christian Ihle Hadland i konserthus og på festivaler i inn- og utland. Siden sin debut på Den Norske Opera og på Komische Oper Berlin i 2004 har Weisser vært engasjert på Staatsoper Berlin, Théâtre des Champs-Élysées, Theater an der

Wien, Théâtre de La Monnaie i Brussel, Opera Bilbao, Opéra national du Rhin Strasbourg, Opéra de Dijon, Det Kongelige Teater i København, Festspielhaus Baden-Baden, Innsbrucker Festwochen der Alten Musik, Festival d'Aix-en-Provence, Festival de Radio France, Edinburgh International Festival, Festival van Vlaanderen, Salzburger Festspiele og Festspillene i Bergen. Hans innspillinger inkluderer tittelrollen i Mozarts *Don Giovanni*, Licaone i Händels *Giove in Argo*, Achilla i Händels *Julius Cæsar*, David i Ståle Kleibergs *David og Bathsheba*, Bachs *Matteuspassjonen*, Telemanns *Brockes Passion*, Haydns *Skapelsen og Applausus*, samt et kritikerrost soloalbum med sanger av Grieg.

Johannes Weisser is a concert singer and is an active interpreter of "Lieder". He performs regularly with pianists like Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse and Christian Ihle Hadland in concert halls and at festivals at home and abroad. Since his debut at the Norwegian National Opera and at Komische Oper Berlin in 2004, Weisser has performed at Staatsoper Berlin, Theater of Champs Elysées, Theater an der Wien, the Théâtre de La Monnaie in Brussels, Opera Bilbao, Opéra national du Rhin Strasbourg, Opéra De Dijon, Royal Danish Theater in Copenhagen, Festspielhaus Baden-Baden, Innsbrucker Festwochen der Alten Musik, Festival d'Aix-en-Provence, Festival de Radio France, Edinburgh International Festival, Festival van Vlaanderen, Salzburger Festspiele and the Bergen International Festival. His recordings include the title role of Mozart's Don Giovanni, Licaone in Henderson's Giove in Argo, Achilla in Händel's Julius Caesar, David in Ståle Kleiberg's David and Bathsheba, Bach's St Matthew Passion, Telemann's Brockes Passion, Haydn's The Creation and Applausus and a critically acclaimed solo album with songs by Grieg.

Festspillene takker

Våre offentlige støttespillere

Kulturrådet
Bergen kommune
Hordaland fylkeskommune

Festspillambassadører

Aud Jebsen
Per Gunnar Strømberg Rasmussen
v/Strømberg Gruppen
Ekaterina Mohn
Terje Lønne
Espen Galtung Døsvig v/EGD
Grieg Foundation
Yvonne og Bjarne Rieber v/Rika AS

Hovedsamarbeidspartnere

DNB
DNV GL
Statoil
Bergens Tidende
Dagens Næringsliv

Prosjektpartnere

Kavlifondet
Trond Mohn
Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica
GC Rieber Fondene
H. Westfal-Larsen og Hustru Anna
Westfal-Larsens Almennyttige Fond
Herman Friele
Fritt Ord
Anders Sveaas' Almennyttige Fond

Festspillinvestorer

Iwan Eide Knudsen

Festivalpartnere

Morgenbladet
PwC
Telenor
A7 Print
07000 Bergen Taxi
Galleriet
Atea
Handelshøyskolen BI
Avinor
BIR Bedrift
Tesla Bergen
Securitas

Prosjektstøtte

Regionalt forskningsfond Vestlandet
Utenriksdepartementet
Oticon Fonden
FINNO (Finsk-norsk kulturinstitutt)
Norsk-finsk kulturfond
J W Eides Stiftelse
Institut français de Norvège
Sibelius-selskapet i Norge
Music Norway
Bergens Riksmålsforening
Kulturfonden för Finland och Norge
Program for kunstnerisk utviklingsarbeid

Arenaer

Apollon Platebar
Bergen Domkirke
Bergen Kunsthall

Bergen Offentlige Bibliotek
Cornerteatret
Den Nationale Scene
Fana Kulturhus
Fløien Folkerestaurant
Grieghallen
Hengjo i Bekkjarkvik
Hordaland Teater
Hotel Ullensvang
Håkonshallen
KODE Kunstmuseene i Bergen
Litteraturhuset i Bergen
Moster Amfi
Oseana Kunst- og Kultursenter
Rekstensamlingene
Solstrand Hotel & Bad
Studio Bergen
Universitetet i Bergen (Aulaen)

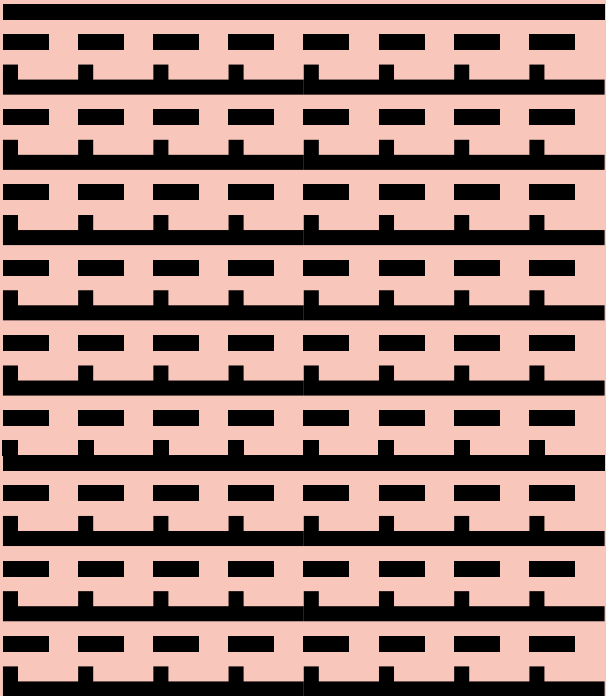
Co-produsenter

Bergen Filharmoniske Orkester
Bergen Nasjonale Opera
Carte Blanche
– Norges nasjonale kompani
for samtidsdans
Ingerine Dahl
Stavanger konserthus

Andre partnere og bidragsytere

Agderforskning
Barratt Due musikk-institutt (Crescendo)
Bekkjarkvik Gjestgiveri
Bekkjarkvik Eiendom AS
Bergen Dansesenter
Bergen Domkirke
Bergen kulturskole
Bergen og Hordaland Turlag
Bergen Internasjonale Kultursenter
Bømlo Teater
Café Sanaa
Damsgårdsdagene
Den Grønne Sykkel
Det felles innvandrerråd, Hordaland
Dukkenikkernes teaterverksted
v/Jan Holden
Fana/Ytrebygda Kulturkontor
Fløibanen A/S
Forsvarsbygg nasjonale festningsverk
Griegakademiet
– Institutt for musikk, UiB
Holbergprisen
KODE Komponisthjem
Kritikerlaget
Kulturdepartementet
Lysverket
Norges musikkhøgskole
Norges Musikkorps Forbund
Norsk Komponistforening
NRK
Oslo-Filharmonien (Crescendo)
Prof. Jiri Hlinka Klaverakademi
Revy & Teaterservice
Siljustals Venner
Steinway Piano Gallery Oslo
Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen
Stiftelsen Siljustøl
Studentradioen i Bergen
Øvstun Speidergruppe

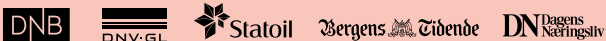
Crescendo støttes av
Trond Mohn, Bettina Ford Jebsen,
Hans Peter Jebsen,
Sparebankstiftelsen DNB,
Dextra Musica og Talent Norge.

Festspillene får offentlige tilskudd fra:
Kulturrådet | Bergen kommune | Hordaland fylkeskommune

Festspillambassadører:
Aud Jebsen | Per Gunnar Strømberg Rasmussen v/Strømberg Gruppen | Ekaterina Mohn | Terje Lønne | Espen Galtung Døsvig v/EGD | Grieg Foundation | Yvonne og Bjarne Rieber v/Rika AS

Hovedsamarbeidspartnere:

Redaksjon: Festspillene i Bergen / Design og konsept: ANTI Bergen, www.anti.as / Trykkeri: Bodoni / Formgivning: Sandra Stølen / Foto forside: Mirjam Devriendt